

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin. Dz. U. Nr 14, poz. 81.

SZAFER W., KULCZYŃSKI S. & PAWŁOWSKI B. 1976. Rośliny polskie. Wyd. 4. s. xxviii + 1020. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.

ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

ZBIGNIEW MIREK, AGNIESZKA NIKEL, ŁUKASZ WILK, *Instytut Botaniki im. W. Szafera, Polska Akademia Nauk, ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków, Polska; e-mail: z.mirek@botany.pl, a.nikel@botany.pl, l.wilk@botany.pl*

Przyjęto do druku: 29.07.2014 r.

Nowe stanowisko *Erechtites hieracifolia* (Asteraceae) na Grojcu koło Żywca (SW Polska)

Erechtites hieracifolia (L.) RAF. ex DC. (erechtytes jastrzębcowaty – MIREK i in. 2002; erechtytes jastrzębcolistny – RUTKOWSKI 1998; lub starzyk jastrzębcolistny – nazwa proponowana) jest gatunkiem pochodzącym z Ameryki, gdzie jest rozpowszechniony od Kanady po Argentynę. W Europie środkowo-południowo-wschodniej zamieszkiwany od Austrii po Rumunię (TUTIN i in. 1976).

W Polsce jako gatunek inwazyjny występuje na rumowiskach, polanach leśnych i zrębach, obserwowany na Dolnym Śląsku, w Polsce środkowej na rozproszonych stanowiskach, a w ostatnich latach zajmuje nowe stanowiska na Górnym Śląsku, Pogórzu i w Beskidach (KUCOWA 1971; ZAJĄC & ZAJĄC 2001; TOKARSKA i in. 2009; KOCZYWAŚ i in. 2012).

Ostatnio został zauważony 16 września 2013 r., po raz pierwszy w Żywiecczyźnie na Grojcu koło Żywca w przysiółku Caputy, 470 m. n.p.m. (19°11'19"E, długości geograficznej wschodniej i 49°39'30"N, szerokości geograficznej północnej), wśród ziołorośli przydomowych, na odcinku zrobionej kanalizacji. Być może został tu zawleczony podczas prac ziemnych związanych z przeprowadzaniem kanalizacji we wsi Wieprz. Materiał zielnikowy złożono w Herbarium PAN (KRAMF) w Krakowie.

Summary. New locality of *Erechtites hieracifolia* (Asteraceae) on Grojec mountain near Żywiec (SW Poland). *Erechtites hieracifolia* (L.) RAF. ex DC. is american species. New locality was found on Grojec Mt., in the hamlet "Caputy" near Żywiec (Western Carpathians), 470 m. a.s.l., 19°11'19"E, 49°39'30"N, square DG1143 by ATPOL grid.

LITERATURA

KOCZYWAŚ E., NIEDŹWIECKI P. & PIEŃKOWSKI M. 2012. *Erechtites hieracifolia* (L.) RAF. ex DC. – gatunek inwazyjny we florze Polski środkowej. – *Studia i Materiały Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej, (Obce gatunki w lasach)* **14**, zes. **33(4)**: 234–240.

- KUCOWA I. 1971. *Erechtites* RAF., *Erechtites*. – W: B. PAWŁOWSKI & A. JASIEWICZ (red.), Flora Polska. Rośliny naczyniowe Polski i ziem ościennych **12**, s. 351–352. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa – Kraków.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2002 – Flowering plants and pteridophytes of Poland – a checklist. – W: Z. MIREK (red.), Biodiversity of Poland **1**, s. 442. W. Szafer Institute of Botany. Polish Academy of Sciences, Kraków.
- RUTKOWSKI L. 1998. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej. s. 812. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
- TOKARSKA-GUZIŁ B., GÓRSKI P. & CZARNA A. 2009. *Erechtites* jastrzębcowaty – *Erechtites hieracifolia* (L.) RAF. ex DC. – W: Z. DAJOK & PAWLACZYK P. (red.), Inwazyjne gatunki roślin ekosystemów mokradłowych Polski, s. 36–37. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- TUTIN T. G. 1976. *Erechtites* Rafin. – W: T. G. TUTIN, V. H. HEYWOOD, N. A. BURGESS, D. M. MOORE, D. H. VALENTINE, S. M. WALTERS & D. A. WEBB (red.), Flora Europaea **4** (*Plantaginaceae* to *Compositae* and *Rubiaceae*), s. 191. Cambridge University Press, Cambridge, London, New York, Melbourne.
- ZAJĄC A. & ZAJĄC M. (red.) 2001. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce. s. xii + 714. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego.

KAZIMIERZ ANDRZEJ NOWAK, ul. Skaryszewska 12, 03-802 Warszawa, Polska.

Przyjęto do druku: 08.09.2014 r.

Nowe stanowisko *Solidago graminifolia* (Asteraceae) w Karpatach

Solidago graminifolia (L.) Elliott (nawłóć wąskolistna) jest jednym z gatunków nawłóci, które w XIX w. zostały sprowadzone z Ameryki Północnej do Europy jako rośliny ozdobne (HITCHMOUGH i in. 2004). W Polsce, jako zadomowione, występują obecnie trzy introdukowane gatunki: *S. gigantea*, *S. canadensis* i *S. graminifolia*. Natomiast jedynym rodzimym gatunkiem z tego rodzaju jest nawłóć pospolita (*S. virgaurea*).

Nawłóć wąskolistna pojawiła się w Polsce z końcem XIX w., podobnie jak dwa pozostałe gatunki (GUZIŁKOWA & MAYCOCK 1986; TOKARSKA-GUZIŁKOWA i in. 2012). Nie wykazuje jednak tak silnej tendencji do rozprzestrzeniania się i posiada najniższe tempo kolonizacji spośród nawłóci (WEBER 1998, 2001). Uważa się, że *Solidago graminifolia* nadal pozostaje we wczesnej fazie inwazji, w okresie pomiędzy introdukcją a intensywnym wzrostem liczby populacji (WEBER 2001). Jej zasięg wydaje się ograniczony przez czynniki inne niż klimatyczne (WEBER 1998, 2001). Przyczyną słabszego rozprzestrzeniania się tego gatunku w porównaniu z *S. canadensis* i *S. gigantea* są prawdopodobnie takie cechy, jak: mniejsza zdolność rozsiewania i kiełkowania nasion, niska łodyga oraz niższa częstotliwość nasadzeń w ogrodach (WEBER 1998; PRICE i in. 2004). Na obszarze Polski *S. graminifolia* występuje na nielicznych stanowiskach w Polsce południowej (ZAJĄC & ZAJĄC 2001). Znajdowana jest głównie na opuszczonych polach i łąkach, siedliskach ruderalnych, na Śląsku zajmuje nieużytki przemysłowe (DAJOK & NOWAK 2005; KOMPALA-BĄBA & BĄBA 2006; SZYMURA & WOLSKI 2011).